

[Svend Aage Jensen]

CD hilser derfor med tilfredshed miljøministerens udtalelse om at undersøge mulighederne for at stoppe anvendelsen af CFC-gasser i Danmark allerede fra 1993. Vi tror, det kan få stor betydning for dansk industris chancer for at komme i front, når det gælder fremstilling og markedsføring af CFC-frie produkter, men for det globale miljø batter USA's overvejelser om ophør med anvendelse af CFC-gasser rigtignok anderledes.

Hvad angår CO₂, mener CD, det er forkert at indføre en afgift i Danmark isoleret. Det burde først ske, når det i det mindste kunne gælde for hele EF. Dansk enegang batter selvfølgelig ikke, når det er en global indsats, der skal til. Det gælder i høj grad for kultveitte, at usikkerheden med hensyn til, hvilken indflydelse en stigende mængde vil få på klimaet, er stor. Greenpeace, som jo nok må siges at være en grøn organisation, har rettet henvendelse til 400 fremtrædende forskere, der i 1991 har skrevet om drivhuseffekten. Der kom svar fra 113, af hvilke de 45 udtrykte frygt for, at opvarmningen løb menneskeheden af hænde, men de 47 pct. afviste en sådan teori.

Det indicerer, at der ikke bør igangsættes unødvendige panikhandlinger, men iværksættes en evolution hen imod en reduktion af CO₂-udslippet, stoppes svidning af naturskovene, men også andre miljøvenlige energiformer bør tages i anvendelse som f.eks. solenergi og kernekraft. Indtil brintreaktorer kan afløse disse, vil udslip af CO₂ reduceres betydeligt.

Havene omkring Danmark er på samme måde i høj grad afhængige af, hvad andre lande gør eller har gjort. Efter åbningen til Østeuropa fremgår også på miljøområdet med al ønskelig tydelighed forskellen mellem det planøkonomiske kommunistiske system og det frie markedsorienterede demokratiske samfunds-system i Vesteuropa. Selv om Østeuropa må betegnes som en fattiggård uden evne til at forsyne sine borgere med selv de mest nødvendige daglige fornødenheder, har de alligevel evnet at forurene til vands, til lands og i luften, så det trods enhver beskrivelse. I dag går de baltiske lande i frygt for, hvad der vil blive fundet af bl.a. radioaktive efterladenskaber, når de russiske tropper har forladt deres territorium.

Her kan Danmark helt oplagt gøre en indsats, som vil være hjælp til selvhjælp. Lad os

for alvor bruge skovlene her og så vente med billedlig talt at anvende pincetterne til senere. På Lübeckkonferencen i oktober sidste år blev det oplyst, at bl.a. Leningrad, det nuværende Skt. Petersborg, stadig udleder sit totale spildevand aldeles urensset i Rigabugten. Der kan være mange forklaringer på den reducerede fiskebestand i Østersøen, og det kunne måske være en af dem.

Når jeg nævner Østersølandene, er det, fordi de ligger os så nær og påvirker vort havmiljø, men tilsvarende forhold eller måske værre findes i udviklingslandene, hvor befolkningstætheden er meget større og ressourcerne meget begrænsede. Siden FN's start i slutningen af 1940'erne har WHO gjort et fantastisk arbejde for folkesundheden på globalt plan; ikke mindst er børnedødeligheden nedbragt betragteligt i udviklingslandene f.eks. i forbindelse med vaccinationskampagner mod en række børnesygdomme, som virkelig mange tidligere døde af.

Det var naturligvis godt, men så meget mere deprimerende er det efterfølgende at konstatere, at så mange skal dø af sult, fordi FN's magtfuldhed ikke er slet så stor, når det drejer sig om hjælp til fødevarerproduktion. Med den befolkningsudvikling, der gælder i øjeblikket, er den årlige tilvækst 100 millioner, hvoraf hovedparten fødes i ulandene. I år 1900 var Jordens befolkning ca. 1 1/2 milliard, i år 2000 vil der være ca. 6 milliarder, altså en firdobling på 100 år.

Denne udvikling fortsætter på trods af oplysninger om familieplanlægning m.v. De mennesker, der ikke vil få mulighed for en fremtid i deres hjemland, vil helt afgjort søge en bedre tilværelse et andet sted, og det kan man ikke fortænke dem i, men hvordan vil Vesteuropa dæmme op for en sådan folkevandring? Selv om det skulle bremse udviklingen af den enkeltes forbrugsmuligheder generelt i i-landene, er det nødvendigt, at spørgsmålet om den økonomiske udvikling i ulandene bliver taget alvorligt.

Som nævnt tidligere lever vi i et skæbnefællesskab, hvor vi nok er os selv nærmest, men ikke nok. I-landene må gennem forskning, udvikling og naturligvis miljørigtig produktion være det lokomotiv, der tilvejebringer de additionelle finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at udviklingslandene kan få løst helt